כד א מיי׳ פרק ו מהלכות פסה״מ הלכה כח:
כה ב מיי׳ פ״ג מה הלכה כח:

פסול מהו שיעשה שירים. לפי שנאמר בהמה ולא יהיה עוד תקנה לו יחזור הכשר ויקבל ויזרוק בפסול שקבל לא מיבעיא להמתין יחזור הכשר ויקבל ולא בפסול שזרק [ב] מיבעיא ליה כדפירש בקונטרס וממתני׳ ליכא למידק קבלו אין זרק [בא] לא דלמא לדחויי כלומר אפילו תימא זרק לא מלא מימא שחטו לא [בב] [ג] ומיהו למאן דאמר שלא במקומו כמקומו דמי מוכח לעיל דהוא הדין [ד] זרק הפסול שיחזור הכשר ויקבל וה״נ לפיכך מפרש להך בעיא דממתני׳ דכל הפסולין שעלו לא ירדו [ג] קאי לכתחלה לא יעלו ומקשינן [בג] מה זרק פסול מהו שיעשה שירים להיות נשפכין לכתחלה ליסוד כמו בכל שירי הדם או [בד] לא ומסקינן לזורקם לכתחלה וישפכו למאי מהו שיעשה שירים לזרוק בעיא דלעיל כום או מהו שיעשה את שיריו או לחוי ועוד ממרינן בהדיא נרים מסכת מעילה (דף ה.) גבי מטמא פסולה אין דמה טעון כיסוי הא קמ״ל לעיל״ג דקיבל פסול וזרק [בה] וקבל כשר וזרק לאו כלום [בו] (פסול) מאי טעמא שיריס ניגמו ופריך והא בעי מיניה ר״ל מר׳ יוחנן פסול מהו שיעשה שיריס ור״ל [בז] אין עושה שיריס כי אם חוץ לזמנו [בח] מאי לאו מבל שאר פסולין אין עושה שיריס ומאי קשיא ליה הא מודה ריס לקיס דלכל [בט] היותר שיריס הוי מבל מיבעיא ליה דשמא לפיולי לחוי הוא ואם כן ממה נפשך אין טעון כיסוי ור״נ דלא קשיא מידי דאי שיריס הוי מ״ב הוי כשאר דמים שיכין שהשיריס נשפכין ליסוד מבל שיריס דקאמר התם לאין דמה טעון כיסוי היינו שיריס ופסול מבל קשה [ל] (בסיפא) דקאמר מאי לאו בר משאר פסולין ומאי פריך מי שאר פסולין אין עושה שיריס מ״ב ליהוי דמוי וכל שכן לאין דמה טעון כיסוי מבל נפסי׳ רש״י מאי פריך מי שאר עושה שיריס יחזור הכשר ויקבל והוי לכשר טעון כיסוי. גרו״ך: **למעוטי שירים שבצואר בהמה.** והא דאמר (לעיל כה.) לגרין שיקבל כל דמו של פר ולהוי כלאמר בפירקין לעיל לא תימא זרקו לא מלא מימא שחטו לא [בב] ומיהו למאן דאמר שלא במקומו כמקומו דמי מוכח לעיל דהוא הדין זרק הפסול שיחזור הכשר ויקבל וה״נ לפיכך מפרש להך בעיא ממתניתין דכל הפסולין שעלו לא ירדו [ג] קאי לכתחלה לא יעלו ומקשינן [בג] מה זרק פסול מהו שיעשה שירים להיות נשפכין לכתחלה ליסוד כמו בכל שירי הדם או [בד] לא ומסקינן לזורקם לכתחלה וישפכו למאי מהו שיעשה שירים לזרוק בעיא דלעיל כום או מהו שיעשה את שיריו או לחוי ועוד ממרינן בהדיא נרים מסכת מעילה (דף ה.) גבי מטמא פסולה אין דמה טעון כיסוי הא קמ״ל דקיבל פסול וזרק [בה] וקבל כשר וזרק לאו כלום [בו] (פסול) מאי טעמא שיריס ניגמו ופריך והא בעי מיניה ר״ל מר׳ יוחנן פסול מהו שיעשה שיריס ור״ל [בז] אין עושה שיריס כי אם חוץ לזמנו [בח] מאי לאו מבל שאר פסולין אין עושה שיריס ומאי קשיא ליה הא מודה ריס לקיס דלכל [בט] היותר שיריס הוי מבל מיבעיא ליה דשמא לפיולי לחוי הוא ואם כן ממה נפשך אין טעון כיסוי ור״נ דלא קשיא מידי דאי שיריס הוי מ״ב הוי כשאר דמים שיכין שהשיריס נשפכין ליסוד מבל שיריס דקאמר התם לאין דמה טעון כיסוי היינו שיריס ופסול מבל קשה [ל] (בסיפא) דקאמר מאי לאו בר משאר פסולין ומאי פריך מי שאר פסולין אין עושה שיריס מ״ב ליהוי דמוי וכל שכן לאין דמה טעון כיסוי מבל נפסי׳ רש״י מאי פריך מי שאר עושה שיריס יחזור הכשר ויקבל והוי לכשר טעון כיסוי. גרו״ך: **למעוטי שירים שבצואר בהמה.** והא דאמר (לעיל כה.) לגרין שיקבל כל דמו של פר ולהוי **כלאחוי.**[לא] תימה לפסול מה נכך מעשה לפסול הוא מי גרע מנתן על המזבח שהרי לא פריך הכי אמתניתין דלמר פרק הוליחו לו (יומא נג.) דקתני יצא והניחו על כן הזכה שהחיל ועוד מיקשי ליה קרא דמיירי לעיל בפרק קמא (דף יד.) ויזרקו הכהנים [לב] (את הדם) וגרמה להא דפריך וליחוי לחוי לא קשי מאי לאו בר מעשה לפסול דאין זה מעשה מיצוה אלא משום דמעורב בו פסולים הואיל ונדחו יחדו אע״פ שכיבדו לתקן. וי״ל דשאני התם שקיבל הכשר ונתן הפסול שבקל יכול לתקן שיחזירנו לכשר, הלכך לא חשיב דיחוי (תוס׳ הרא״ש פסוק נג ע״ש):

תורה אור השלם

1. וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנוֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה: ויקרא ד, כה
2. וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּמָּהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנוֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ד, ל

גליון הש"ס

[גמ׳ אמר ליה אין עושה שירים אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו הואיל ומרצה לפיגולו. [מהן] למקומו ילפינן ממוך (ט) [ומנו] תוס׳ ממחת דף עט ע״ב ד״ה והלכ וכו׳] :תום׳ ד״ה פסול וכו׳ ויניחו למ״ד שלא במקומו. לעיל (טו) [כן ע״ב: בא״ד בזרק הפסול שיחזור הכשר ויקבל. ע׳ לקמן דף לב ע״ב תוס׳ ד״ה ושקיבל:

ליקוטים

אלא שמא לא נתקבל בכלי. פירש בקונטרס [ע׳ מוסף רש״י] ולא תעיל הזריקה כיון שלא נתקבל דהוה ליה נשפך מצואר הבהמה. ועקשה לר׳ מ״מ בספק יזרוק שמא תועיל הזריקה לאותו שנשפך אחר שנתקבל. ונראה לר׳ דהכי קאמרי ליה רבנן והלא [שמא] לא נתקבל (שמא) בכלי ונמצא מעלה פסולין על גבי המזבח דאמרינן בכמה דוכתי ובהמזבח מקדש [לקמן פז ע״ב] שאם עלו לא ירדו אבל לכתחילה לא. אמר להם אף אני לא אמרתי אלא בנתקבל בכלי, כלומר יש לסמוך על זריזות הכהנים. ותלמודא מפרש לתלתי׳ על ידי קושיא ותירוץ, מנא ידע, כהנים זריזין הן ויש לסמוך על זריזותן. ודוקא מדם הראוי לנתקבל פריך שאותו דם פסול, אבל דם התמצית לא מצי פריך דאע״ג דלא נתקבל אינו פוסל אלא כמים בעלמא חשיב כיון שאין ראוי לכיסוי אינו אסור להעלותו, ולא פריך מדם התמצית אלא משום דמעורב בו ומבטל ליה ברובא דאפילו יהיה כן שיזרוק מאותו שנתקבל בכלי מה מועיל הרי כבר נתבטל בדם התמצית שאינו ראוי לזריקה, דדוקא בדם התמצית איכא לאקשויי הכי אבל בשאר דמים הנזרקים על גבי המזבח בהכשר לא פריך דליבטלו דליהוי כמאן דליתא דהא מודו רבנן לר׳ יהודה דעולין לא מבטלין אהדדי והלכך דם הנזרק בהכשר לא מצי מבטל ליה (תוס׳ רפ״ק דפסחים פה.): כל שביכרו לא הוי דחוי. [ובההיא] דהפריש קרבן ונשתמד בידו לחזור ואפ״ה אמרינן פרק קמא דזבחים [לעיל יב ע״ב] הואיל ונדחה ידחה, עוד אמרינן בובחים פרק קדשי קדשים [לקמן נט ע״א] כל הקדשים שהיו שם כשנפגם המזבח פסולים הואיל ונדחו יחדו אע״פ שביכרו לתקן. וי״ל דשאני התם שקיבל הכשר ונתן הפסול שבקל יכול לתקן שיחזירנו לכשר, הלכך לא חשיב דיחוי (תוס׳ הרא״ש פסוק נג ע״ש):

שיטה מקובצת

פסול מהו שיעשה שירים. פ״ה [מסו שיעשה שיריס לפי שנאמר בהמה], ולא רצה לפרש בקבלה פסול ולא זרק, דהא תנן בהדיא יחזור הכשר ויקבל. ולזכוך למדתי דהתם משום פסול מחמצה, דממחצה לא בעינא לאוקמי בשלמי לעבודה. ול״ת זרק נמי מפשוט מדתנן קבלו כו׳ [במתני׳ דמוד״ה פסול]: **למעוטי שירים שבצואר בהמה.** מה לא נתקבל כל הדם, שלא יהיה השיריס הנאמר בעומר הבהמה לשפוך ליסוד שלא יפסוך לחמה: הוה אמינא מאי פסול שמא דחוי לעבודה ציבור. ומ״ג דמהאי טעמא מפיק במעילה (דף ה:) לחלוקה עושה שיריים, שאני הכא שלא עשה כלום והרי מעשה מיעוטא הוא ושייך לומר מיפסל:

ו) מעילה ה:, ג) [לקמן קיב. יומא מז: ממוסה כב:], ד) יומא סט, ה) ת״כ ויקרא חובה פ״י ה״ד, ירושל׳ יומא פ״ה ה״ד, ו) [לקמן עב.] יומא סג: [מנחות נט:] ממוסה ו:, ז) [מנחות נט: ע״ש], ח) יומא סב. [מנחות נט:], ט) [לקמן פ. ע״ש תוספתא סה. ע״ש תוספתא סט פ״ד ה״י] מנחות נט:, י) ירושל׳ פסחים פ״ה ה״ח ע״ש, יא) יומא נח:, יב) ע׳ פסחים עט., יג) יומא מז. יד) שם סב., טו) שם סג:, טז) לעיל כה., יז) לקמן פג. יח) [ועיין היטב תו׳ סוכה לג. ד״ה ונקוט ולקמן נט. תוס׳ ד״ה עד]

הגהות הב"ח

(ו) גמ׳ אמר ליה אין לך זריקה עושה שייריס:

מוסף רש"י

אין עושה שיריים אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו. שפסל זרק מקלת הדם על מנת לאכול חוץ לזמנו וחוץ למקומו והשלר זרק שלא כמתכוצת פיגול לפי כלום הוא, שלא כל הדם שנפתייר נעשה שיריים ופסול: הואיל ומרצה לפיגולו. הואיל וחייקת הדם מצוה היא כל כך דמעלה בפיגול, דקונצנת בפיגול, דלעולם לא הוקבע פיגול בכלרת עד שעת זריקה (מעילה ה:) פלוגתא דראב״ש ורבנן. ת״ק סבר כום עושה את מציגו לחוי ור״ש סבר כום עושה את מציגו שיריס (יומא נ: ובע״ז לקמן קיב.) דלית ליה דחוויין. ללית ליה שיפל הדם לחוי ובציגל מציגו שמא לומר ישפך הדם שנשפך ונתקבל (יומא סג: וכע״ז מנחות נט:) אפילו דם בכוס. שכבר נאמנו ומת המשתלח (יומא סג:) מביא חבירו. כלומר שעיר מן השוק יביא: ומזווג לו. ושלמנו לעזאזל שלמא ליה ליה לחמיר, לומר מת המשתלח שלחתי ליה דם שכבוס ושפיכה בעי ויביא שיש לחמיר: נשפך הדם. על שלחך של שעיר הנעשה בפנים: יצאת המשתלח. ויביא שיש לחמיר. או שם מת המשתלח ישפך הדם. של מביאו על הקרקע ויביא שיש לחמיר שלמא ליה לחמיר: מדם התערובת. של פסחים שנתמלו על הכלפה מעוט דחייקיה לחתר שנתקבל הדם אחד מן הפסחים נשפך לאלך ולא מזק והשתא מצאנו בזריקה דהאי טוס, דקייל״ל נשפך הדם מן הכלי על הכלפה ואפסו כשר: וזוזרקו זריקה אחת כנגד היסוד. כלין פסחים כלאחן שנתקבל בחיטו ורמן טעון מתנה אחת ובלבד שיתן כנגד היסוד, שלמא כין לביכרו לנוקטו לא הוי לחוי (מנחות שם) שאם ישפך אחד מהם. לאלך ולא מזק ממנו למזוזה: שמא לא נתקבל כלי. אומו שפלה רוצה להכשיר שמא לא נתקבל בכלי ומו מהניא לא נתקבל בכלי אלא משום דאי אפשר לזרוק בלא כלי, אבל הכא אפשר לזרוק בכלי אחר ולהכי לא הוי דחוי: **פסול מהו שיעשה שיריס.** מי שהוא פסול לעבודה: **מהו שיעשה שירייס.** אם קבל וזרק מהו שיחזור הכשר ויקבל ויזרוק הקרבן מי אמרינן כיון דזרק פסול שוייה לדם שנאמר שיריים ומו לא מיחזי לזריקה או דלמא לא אלימא זריקת פסול לשוויה לדם שנאמר בהמה שיריס ויחזור הכשר ויקבל: **אין לך** [ו] **זריקה.** פסולה שעשה את הדמר שיריס אלא זריקה במחמצת מוך לזמנו ומוך למקומו: **הואיל ומרצה לפיגולו.** הואיל והוא זריקה [ז] מן המוכה למיקבעים פיגול ופסול: **כום פסול.** כגון אילא מהו מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן כום פסול מהו שיעשה שירים אמר ליה פסול גופיה מאי סבירא לך אי פסול משוי שירים כום פסול נמי משוי שירים אי פסול לא משוי שירים כום פסול נמי לא משוי שירים רב ירמיה מדיפתי מתני הכי בעא מיניה אביי (מרבא) [מרבה][א] כום מהו [ג] שיעשה את חבירו דחוי או שירים אמר ליה פלוגתא דרבי אלעזר ברבי שמעון ורבנן [ד] דתניא למעלה הוא אומר [1] את [ב] דמו ישפך למטה הוא אומר [2] ואת כל דמה ישפך [ד] מניו [ה] לחטאת שקיבל דמה בארבעה כוסות ונתן מתנה אחת מזה ומתנה אחת מזה שכולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת כל דמה ישפך יכול נתן ארבע מתנות מכום אחד יהו כולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת דמו הא כיצד הוא נשפך ליסוד והן נשפכין לאמה רבי אלעזר ברבי שמעון אומר מנין לחטאת שקיבל דמה בארבעה כוסות ונתן ד׳ מתנות מכום אחד שכולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת דמו ישפך והכתיב ואת דמו ישפך א״ר אשי ההוא למעוטי שירים שבצואר בהמה: קיבל הכשר ונתן לפסול כו׳: וצריכא דאי אשמעינן פסול הוה אמינא [ג] מאי פסול טמא דחזי לעבודת ציבור אבל שמאל לא ואי אשמעינן שמאל דאית ליה הכשירא ביום הכיפורים אבל בלי חול לא ואי אשמעינן כלי חול משום דחזו לקדושינהו אבל הנך אימא לא צריכא וליהוי ליה דחוי אמר ליה רבינא לרב אשי הכי אמר רב ירמיה מדיפתי משמיה דרבא הא מני חנן המצרי הוא דלית ליה דחוויין [ו] דתניא [ה] חנן המצרי אומר אפי׳ דם בכום מביא חבירו ומזווג לו [ו] רב אשי אמר כל שבידו לא הוי דחוי אמר רב שייא כוותיה דרב אשי מסתברא מאן שמעת ליה דאית ליה דחויין רבי יהודה [ז] דתנן ועוד אמר רבי יהודה נשפך הדם יצות המשתלח מת המשתלח ישפך הדם ושמעינן ליה דאמר כל שבידו לא הוי דחוי [ח] דתניא רבי יהודה אומר כום אחד היה ממלא מדם התערובת וזורקו זריקה אחת כנגד היסוד ש״מ כל שבידו לא הוי דחוי ש״מ גופא תניא רבי יהודה אומר כום אחד היה ממלא מדם התערובת ישפך אחד מהם נמצא שהוא [ח] מכשירו אמרו לו לרבי יהודה [ט] והלא לא נתקבל בכלי מנא ידעי אלא שמא לא נתקבל בכלי אמר להן **פסול מהו שיעשה שירים.** מי שהוא פסול לעבודה: **מהו שיעשה שירייס.** אם קבל וזרק מהו שיחזור הכשר ויקבל ויזרוק הקרבן מי אמרינן כיון דזרק פסול שוייה לדם שנאמר שיריים ומו לא מיחזי לזריקה או דלמא לא אלימא זריקת פסול לשוויה לדם שנאמר בהמה שיריס ויחזור הכשר ויקבל: **אין לך** [ו] **זריקה.** פסולה שעשה את הדמר שיריס אלא זריקה במחמצת מוך לזמנו ומוך למקומו: **הואיל ומרצה לפיגולו.** הואיל והוא זריקה [ז] מן המוכה למיקבעים פיגול ופסול: **כום פסול.** כגון אילא מהו מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן כום פסול מהו שיעשה שירים אמר ליה פסול גופיה מאי סבירא לך אי פסול משוי שירים כום פסול נמי משוי שירים אי פסול לא משוי שירים כום פסול נמי לא משוי שירים רב ירמיה מדיפתי מתני הכי בעא מיניה אביי (מרבא) [מרבה][א] כום מהו [ג] שיעשה את חבירו דחוי או שירים אמר ליה פלוגתא דרבי אלעזר ברבי שמעון ורבנן [ד] דתניא למעלה הוא אומר [1] את [ב] דמו ישפך למטה הוא אומר [2] ואת כל דמה ישפך [ד] מניו [ה] לחטאת שקיבל דמה בארבעה כוסות ונתן מתנה אחת מזה ומתנה אחת מזה שכולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת דמו ישפך יכול נתן ארבע מתנות מכום אחד יהו כולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת דמו הא כיצד הוא נשפך ליסוד והן נשפכין לאמה רבי אלעזר ברבי שמעון אומר מנין לחטאת שקיבל דמה בארבעה כוסות ונתן ד׳ מתנות מכום אחד שכולן נשפכין ליסוד תלמוד לומר ואת דמו ישפך והכתיב ואת דמו ישפך א״ר אשי ההוא למעוטי שירים שבצואר בהמה: קיבל הכשר ונתן לפסול כו׳: וצריכא דאי אשמעינן פסול הוה אמינא [ג] מאי פסול טמא דחזי לעבודת ציבור אבל שמאל לא ואי אשמעינן שמאל דאית ליה הכשירא ביום הכיפורים אבל בלי חול לא ואי אשמעינן כלי חול משום דחזו לקדושינהו אבל הנך אימא לא צריכא וליהוי ליה דחוי אמר ליה רבינא לרב אשי הכי אמר רב ירמיה מדיפתי משמיה דרבא הא מני חנן המצרי הוא דלית ליה דחוויין [ו] דתניא [ה] חנן המצרי אומר אפי׳ דם בכום מביא חבירו ומזווג לו [ו] רב אשי אמר כל שבידו לא הוי דחוי אמר רב שייא כוותיה דרב אשי מסתברא מאן שמעת ליה דאית ליה דחויין רבי יהודה [ז] דתנן ועוד אמר רבי יהודה נשפך הדם יצות המשתלח מת המשתלח ישפך הדם ושמעינן ליה דאמר כל שבידו לא הוי דחוי [ח] דתניא רבי יהודה אומר כום אחד היה ממלא מדם התערובת וזורקו זריקה אחת כנגד היסוד ש״מ כל שבידו לא הוי דחוי ש״מ גופא תניא רבי יהודה אומר כום אחד היה ממלא מדם התערובת ישפך אחד מהם נמצא שהוא [ח] מכשירו אמרו לו לרבי יהודה [ט] והלא לא נתקבל בכלי מנא ידעי אלא שמא לא נתקבל בכלי אמר להן

מזרחית כדתמרי לקמן [י] שמא נשפך דמו של אחד מהן על ידי שהן רגיש ונהללים לעשות נמלת כום זה מכשירו שהרי [יא] כולם מעורבים הן ומי משום דלמיעוד בדם התמצית אמרינן לקמן רבי יהודה לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם ולא אמרינן מידחי הוא לומר דם התערבו הואיל והוי לאוספו. זה שנשפך: **לא נתקבל כלל.** היאך יהיה כשר הא קיימת לן [יב] נשפך מן הצואר על הכלפה ואפסו פסול: **אמא לא נתקבל.** שמא זורק דם פסול: **שלא נתקבל והלא לא מעשה היא** [יג] אלא סברא היא בעלמא לחייש לשמא נשפך דמו של אחד מהן: **שמא לא נתקבל.** אף

התורה למיקבעיה בפגול ובפסול (כי״י): ח] מיכא לזה ליתא בכי״י: ט] דדחייה בידים שלא נתן ממנו כל״ל (*ש״ם): י] בכתה״י ות״י שאין. ועי׳ רש״ס: יא] שנתקבל (ש״ם): יב] לאשמועינן בכולהו כל״ל (*ש״ם): יג] בקרבן צבור (פרי״ד): יד] כ״ל לו הדם (ב״ש): טו] בכוס מביא חבירו ומזווג לו והיהיה כשר הדם כל״ל (ש״ם). וכ״כ בכתה״י לך לא הסיום והיהיה כשר הדם: טז] ולהחזיר (כי״י): יז] הס״ל (צ״ק), ולפ״ז גם להלן אמר ונבהלים לעשות הס״ל וכנ״ל (דק״ם): יח] שהרי מכולם מעורב בו (כתה״י): יט] כ״ל היה (כי״י, ד״ו): כ] שקבל וזרק כל״ל (ש״ם): כא] זרקו (ד״ו): כב] לא דכיון דשחיטה כשרה בפסולין מהניא מחשבתו ומיהו כנ״ל (שמ״י): כג] וקמיבעיא ליה אם זרק פסול מהו שיעשה מהם הדם שירים, כל״ל (שמ״י): כד] או דילמא הואיל ואסור לזורקם לכתחילה ישפכו לאמה כל״ל (רא״ם). ועי׳ תק נתן: כה] וזרק וחזר וקבל (רא״ם). וכנמ׳ שם כלפניו: כו] כלום הוא (ש״ם): כז] מתיכת וא״ל עד ומאי קשיא ליה מוקף בשני חלפי לגבה (ש״ם), ולפ״ז אין לומחק מיכת בסיפא דכמוך: כח] לזמנו כו׳ מאי לאו אבל כל״ל. וכפ״ל מאי לאו אפילו שאר פסולין ומאי קשיא וכו׳ (ש״ם). ועי׳ תוס׳ מעילה ה ע״ב ד״ה ממר רב ממר כל מתנות שם ס׳ הגיליונות: כט] נ״ל דלכל הפחות (ש״ם): ל] נפ״ל קשה מספרים דקאמרי כו׳ (ש״ם), ועי׳ לעיל מות כה: לא] נפ״ם וסף פי׳ הקונטרס דהא נראה ונדחה הוא משמע דאכולהו פריך ותימה כו׳: לב] הכהנים מידם (ש״ם): לג] ועגבין מרובים מעליו דהדס דמס׳ סוכה דפסול דאמר היכא דאשתזר מע״ש הוי דחוי מעיקרא אע״ג דבידו לתקנו אין זה בידו כו׳ כל״ל (ש״ם): לד] הדיחוי, דאין מצוה לגלותו. לשון הר״פ (ש״ם): לה] בידו אע״ג דבידו לעשות תשובה כיון כו׳ כל״ל (ש״ם):

אף אני לא אמרתי אלא כשנתקבל בכלי והוא א] גופיה מנא ידע? ב]כהנים זריזין ג] ועבדין הייא ומשתפכין והלא דם התמצית מעורב בו רבי יהודה לטעמיה דאמר דם התמצית קרי דם ג]דתניא א"דם התמצית באזהרה ג]רבי יהודה אומר בכרת ד]והאמר ר' אלעזר מודה רבי יהודה לענין כפרה שאינו מכפר שנאמר [1]כי הדם הוא הנפש ג] דם שהנפש יוצאה בו קרוי ד] דם שאין הנפש יוצאה בו אין קרוי דם אלא ה]רבי יהודה לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם ו]אמר להם רבי יהודה לדבריכם למה פוקקין העזרה אמרו לו שבח הוא לבני אהרן שיהלכו עד ארכובותיהן בדם והא דם הוי חציצה לח הוא ולא הוי חציצה דתנן ה] ב]הדם והדיו והדבש והחלב יבישין חוצצין לחין אין חוצצין והא קא מיתווסי מאנייהו ותנן [1] ד]היו בגדיו מטושטשין ועבד עבודתו פסולה וכי תימא דמדלו להו ו]והתניא [2]מדו ג]כמדתו שלא יחסר ושלא יותיר בהולכת אברים לכבש דלאו עבודה היא ולא ו]והתניא [3]והקריב הכהן את הכל [1] זו ד]הולכת אברים לכבש אלא ב]בהולכת עצים למערכה דלאו עבודה היא ולעבודה היכי אולי אולי אאיצטבי: **מתני'** ו] ה]השוחט את הזבח לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר כשר ורבי אליעזר פוסל לאכול דבר שדרכו [1]לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר פחות מכזית כשר ז]לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין ח]השוחט את הזבח לאכול כזית מן העור ומן הרוטב ומן הקיפה ומן האלל ומן העצמות ומן הגידין ומן הקרנים ומן הטלפים חוץ לזמנו וחוץ למקומו כשר ט]ואין חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא השוחט את המוקדשין י]לאכול שליל או שיליא בחוץ לא פיגל המולק את התורין כ]לאכול ביציהן בחוץ לא פיגל חלב מוקדשין ל]וביצי תורין אין חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא: **גמ'** אמר רבי אלעזר מ]פיגול בזבח נתפגל השליל בשליל לא נתפגל הזבח פיגל באלל ח] נתפגלה ט] מוראה במוראה לא נתפגל אלל פיגל באימורין נתפגלו פרים בפרים לא נתפגלו אימורים לימא מסייע ליה י]ושום נ]שאם חישב באכילת פרים ובשריפתן לא עשה ולא כלום מאי לאו הא חישב באימורים נתפגלו פרים לא **אין** דם מבטל דם. ודם התמצית זרק ליה לגבי מיס כרבי ליעזר דפ' התערובות (לקמן דף עז.) דלית ליה רוחין לי' נמי סבר לה כרבי ליעזר דאמר פ נתערב בדם התמצית כאבר **והתניא** מדו במדתו ב]. הך פירכא ליעזר דמ"ד מבטל מיגו גייז ליעל בפרק שני [דף יח.]: **פיגל בזבח נתפגל שליל.** כיון דאיכא מיגו דאכלי ליה חייב כרת דיכך אמו הוא [א1] כו' שמין דרכו לאכול כו' כך פי' בקונטרס וכעין זה [ב2] גבי מולאה לגו חזיא לאכילה דפירשה בעלמא היא הלכך אע"ג דבר אחר כיון דאיכא מיגו דאכלי מיגו חייב כרת ואם תמך בחמס לחפילו חזיא כאחר בשר אינה מפגלת את העוף דמולאה אבנים [ב3] הלכך ומיגו דה לא אכלי מדם ולא אכלי מזבח והיינו טעמא דחייב בפירים לא נתפגלו לימוחים מבל בשליל לא מפסר לומר כך דתע"ג דבפ' כיצד מעריפין (מנחות דף כה.): גבי שוחט את החטאת ומתעלם מהם בן מרובעה מי חני מדם נאכל לכל לדם ובכל מקום לכל ח"כ הייתי יכול לומר דהיינו טעמא דלא פסלה היה מחשבה משום דלאו גופיה דזיבחא הוא אלא דזיבחא דזיבחא הוא דלא אמר פיגל בזבח אהרן ומתעלם מהם בן מרובעה מי חני מדם נאכל לכל לדם ובכל מקום לכל ח"כ הייתי יכול לומר דהיינו טעמא דלא פסלה היה מחשבה משום דלאו גופיה

ש"מ מיגו דפסלה בה לינה פסלה בה מחשבה. תימה לרשב"ם דלמאי לקמן פרק טבול יום (דף קד:) למימר מחשבה לא פסלה לינה פסלה ור"ל משום דלא בעי למפסט הא דבעי ר' ירמיה פ' טבול יום לינה מהו שמועיל בפריס הנשרפים ועוד ר"ל דקסבר הש"ס דלמי לינה מועלת מועיל [ה] פיגול לענין דאם פיגל בהימורים פיגל הכשר לכל הפחות: [ו] **לאכול שליל או שיליא בחוץ לא פיגל.** הוא הדין למחר:

הא שליל ושיליא חייבין אלא ש"מ כאן מחמת זבח הוא. ופ"ת מכאי נותר וטמא קשיא דמסמע הכא (דוקא) [דיוקא] דשליל ושיליא חייבין משום נותר וטמא ובריישא לעיל קתני ואין חייבין עליהם משום פיגול ושיליא משום נותר וטמא ואי"ל דשליל ושיליא [ו] אין חייבין משום נותר וטמא (דשייריהו) משום פיגול: **אלא** בדוקין שבעין הואיל וכשרים בעופות. ס"ל דוקא דוקין שבעין דה"ק שאר מומין שאינן ממוסרי אגר כדאמר בפרק קמא דקדושין (דף כד:) דוקא יבש גפה [ה] ונסמית עינה [ו] מי נמי שאר מומין פסלי מדרבנן ומה שפי' בקונטרס דממוסרי אגר פסול בעוף משום הקריבהו גם לפחתך בחמס פירש דבחדיא דריש לה בקדושין (ג"ז שם) מדכתיב מן העוף ולא כל העוף: הא חישב באימורין נתפגלו אימורין עצמן: [ז]ת"ש [א]פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים מועלין בהן משהוקדשו נשחטו הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כיפורים ובלינה מאי לאו לינת בשר וש"מ מגו דפסלה בלינה [א] פסלה בה מחשבה לא לינת אימורים הא מדקתני סיפא כולן [ב]מועלין בהן על בית הדשן עד שיותך הבשר מכלל דרישא לינת בשר מידי אוירא הא כדאיתא והא כדאיתא רישא אימורים וסיפא בשר מותיב (רבא) [רבה] [ג] ואלו שאין מפגלין ואין מתפגלין צמר שבראשי כבשים ושער שבזנב תיישים והעור והרוטב והקיפה והאלל והמוראה והעצמות והגידין והקרנים והטלפים והשליל והשיליא וחלב המוקדשין וביצי תורין [כולן] לא מפגלין ולא מתפגלין ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא ומפגלין הזבח ולא מתפגלין את הזבח ולא מפגלין מחמת עצמן א"ה הא דקתני סיפא כולן לא מפגלין ולא מתפגלין הא תו למה לי ולישמיך אין חייבין עליו [ב] משום פיגול הא תו למה לי אלא אייתי דבעי למיתנא נותר וטמא תנא פיגול הכא נמי אייתי דבעי למיתני המעלה מהן בחוץ [ג] תנא נמי וכולן לא מפגלין ולא מתפגלין רבא [ד] אמר אף אנן נמי תנינא השוחט את המוקדשים לאכול שליל או שיליא בחוץ לא פיגל והמולק את התורים לאכול ביציהם בחוץ לא פיגל והדר תני חלב המוקדשין וביצי תורים אין חייב עליהן משום פיגול נותר וטמא הא שליל ושיליא חייבים אלא לאו ש"מ כאן מחמת הזבח כאן מחמת עצמן ש"מ: [ג] תנן התם ובעלי מומין ר"ע מכשיר בבעלי מומים א"ר חייא בר אבא [ד] א"ר יוחנן לא הכשיר ר"ע אלא בדוקין שבעין הואיל וכשירים בעופות והוא שקדם הקדישה [ה] את מומה (א"ר חייא בר אבא) ומודה רבי עקיבא בעולת [ו] נקבה דכמאן דקדם מומה להקדישה דמי מתיב רבי זירא המעלה מהן בחוץ פטור הא מאימן חייב והיכי משכחת לה בעולת נקבה אי אמרת בשלמא קסבר רבי עקיבא עולת נקבה אם עלתה לא תרד הא מני ר"ע היא אלא אי אמרת אם עלתה תרד הא מני אימא המעלה מהן בחוץ פטור הא מאימורי אימן חייב והא מהן קתני ואימן דומיא דידהו אלא אימא המעלה מאימוריהן בחוץ פטור הא מאימורי אימן חייב: **מתני'** שחטו על מנת להניח את דמו או אימוריו למחר או להוציאן [ז] לחוץ [ח]**רבי יהודה פוסל** [ט]**וחכמים מכשירין** ע"מ ליתנן על גבי הכבש שלא כנגד היסוד [י] וליתן את הניתנים למעלן למטה ואת הניתנים למטה למעלן **אימורין עצמן.** יותרת הכבד והכליות מצטרפין לשיעור כזית [א] דברי ר' יהודה [ב] דתניא ר' יהודה אומר משום ר' יוסי הגלילי כזית מכל אחד ואחד מן הכליות ומן היותרת ומן הכבד ומן הטחול ומן הלב ומן הריאה ומן הכרס ומן הדלקת ומן הראש ומן הרגל ומן הנקניק ומן הבצים ומן הזנב ומן הגיד הנתוח ומן הגיד שבירך ומן הגיד שבכנף ומן הגיד שבחלציים ומן הגיד שבמקום הנקב ומן הגיד שבמקום הקרע ומן הגיד שבמקום הנתק ומן הגיד שבמקום הכליה ומן הגיד שבמקום הטרפה ומן הגיד שבמקום הנבלה ומן הגיד שבמקום הטמא ומן הגיד שבמקום הפגול ומן הגיד שבמקום הנותר ומן הגיד שבמקום הנסקל ומן הגיד שבמקום הנשרף ומן הגיד שבמקום הנשחט ומן הגיד שבמקום הנשפך ומן הגיד שבמקום הנמלק ומן הגיד שבמקום הנמרק ומן הגיד שבמקום הנמצה ומן הגיד שבמקום הנמרט ומן הגיד שבמקום הנמרה ומן הגיד שבמקום הנמרח ומן הגיד שבמקום הנמרס ומן הגיד שבמקום הנמרד ומן הגיד שבמקום הנמרך ומן הגיד שבמקום הנמרש ומן הגיד שבמקום הנמרץ ומן הגיד שבמקום הנמרק ומן הגיד שבמקום הנמרר ומן הגיד שבמקום הנמרש ומן הגיד שבמקום הנמרת ומן הגיד שבמקום הנמרת ומן הגיד שבמקום הנמרת

גמ' תרי קראי כתיבי בנותר. חד בפסח וחד בתודה: תליפין. מפרש מודעו ומודה והספרים מחרת מתחיל ומגיהת הרמשוקה הוא שניה חליפי תודה וקרייה: **וולדות ממורה** [ח]. ולך תודה ותמורת תודה וכולן קריבין כלמ"ל נבכורות (יד:) רק קדשין הלו התמורות מאי יהיה [ט] לך הלו הוולדות נכולן מי קורא בהן תמא ובמא וגמא וגו': **ס"ל ונבר.** להוה ליה למכתב ומודעו ביומו יאכל הוה ליה קרא יתירא לדרשא: **שלמי נזיר.** ליל נזיר הטעון לחם כמותה [י]: **ושלמי פסח.** חגיגת לרבעה עשר. לבל שלמים בעלמא לא מצי לרבויי להא כתיב בהדיא בהו שני ימים [כ] ביום זבחם יאכל ביום ממחרת: ס"ג **ל"ק לימא קרא פומיה.** כלכתיב בכל שאר זבחים הנותרים לשון נותר: **ועוד טעמא דר' יהודה ע"כ סברא הוא.** ולא מריבוי דקרא לגלא ס"ל דהואיל ומיפסיל בהולאה ובהיוצא מיפסיל נמי במחשבת הולאה והיוצא: **שאם הניח למחר שהוא פסול.** [מ] **דם נפסל בשקיעת חמה: ונפלוג נמי ר' יהודה בכולהו.** הואיל וטעמא מהאי סברא הוא נפלוג בכולהו הכי דמתני' דקתני כשר. ומשנינן הכי מיירינן נפלוג: **מי קא מיפסיל.** לם היה שוכר את העצמות או אוכל נח: **שיקריבוהו טמאים מי קמיפסיל.** והלי יא] יקריבוהו בלימורין קלמר דומיא דיולכולהו [יב] נבשר וכן לם יאכלו טמאים או עולים שבא שגרק דמו בהולכתו מי פסיל הקרבן למפרע מלרות: ס"ג **ניפוג לחייבו בפסול המיוחד.** מי ימעו לו להקריבו בפסול הכהנים טמאים לם ימעו לו וכן העולים להקריב למזבח בעבירה או לאכול קדש בעבירה הלכך אין מחשבה מחשבה בשבר התלוי בחיים: **נערב** [ב] **דמן בשר רע בלמא** [ב] מיפסיל: **הכניס בשוגג כשר.** בפרק לל הזבחים שנתערבו [פ] וקיימא לן התם בגמרא בשילהי פירקין [פג.] דלמ"ד לדייקינן לם מזד פסול בשכיפר בשגגת ממנו על מזבח הפנימי הוא דלקפסיל רבי יהודה ולא מיפסל בהכנסה [גא]: **והשתא ומה** לא מיירי בשגג (טהר"פ ד"ל): **ולי"פלוג** בניתנים בפנים שנתנן בחוץ. עיין תוס' (לף כו ע"ב) ד"ה לאחר שמועה: **תוד"ה** שיאכלוהו טמאים כו' מיפסיל קרבן שלוהרונו. כ"ב, והלל הוא עלמו שלא נקטינן לימורין כשר. ול"ת בלוהרונו לימורין מלמד שלא נפסלו בשר בלוהרונו אלא בשר שנפסל בלוהרונו ולא בשר שנפסל בלוהרונו. ול"ל דבלוהרונו לימורין לו לוהרונו כולהו כדפי' לעיל משום דבלוהרונו לימורין לא שייך למיגזר כלן כיון דלאו בזמנו (טהר"פ ד"ל): **בא"ד** אבתי קשה מלהוציאו לחוץ. ול"ל דטעמא דלהניח לימורין לו לוהרונו כולהו כדפי' לעיל משום דבלוהרונו לימורין לא שייך למיגזר כלן כיון דלאו בזמנו (טהר"פ ד"ל):

בפנים בחוץ ואת הניתנין בחוץ בפנים שיאכלוהו טמאים שיקריבוהו טמאים [ט] **שיאכלוהו ערלים ושיקריבוהו ערלים לשבר עצמות הפסח לאכול הימנו נא ולערב דמו בדם הפסולים** [א]**כשר שאין מחשבה פוסלת אלא בחוץ לזמנו וחוץ למקומו** [ב]**והפסח והחטאת שלא לשמן: גמ'** מ"ט דרבי יהודה אמר רבי אלעזר תרי קראי כתיבי בנותר כתוב אחד אומר [ג]**לא תותירו ממנו עד בקר וכתוב אחד אומר** [ד]**לא יניח ממנו עד בקר אם אינו ענין להניח** [א] **תנהו לענין מחשבת היוצא ורבי יהודה האי קרא להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדתניא** [ב]**:ובשר זבח תודת שלמיו** [ג]**למדנו לתודה שנאכלת ליום ולילה חליפין** [ד]**וולדות** [ה]**תמורות מנין ת"ל ובשר** [ג]**:וחטאת ואשם מנין ת"ל זבח ומנין לרבות** [ו]**שלמי נזיר** [ז]**:ושלמי פסח ת"ל שלמיו לחמי תודה וחלות ורקיקים שבנזיר מנין ת"ל קרבנו כולן קורא אני בהן לא יניח א"כ לימא קרא** [ב] **תותירו מאי לא יניח אם אינו ענין להינוח תנהו ענין למחשבת היוצא התינח להניח להוציא מאי איכא למימר ועוד טעמא דר' יהודה סברא הוא דתניא** [ט]**:אמר להם רבי יהודה אי אתם מודים שאם הניחו למחר שהוא פסול אף חישב להניחו למחר פסול** [ג] **אלא טעמא דרבי יהודה סברא הוא וניפלוג נמי ר"י בכולהו בהי ניפלוג בשובר עצמות הפסח ולאכול ממנו נא זיבחא גופיה מי מיפסיל ע"מ שיאכלוהו טמאים ושיקריבוהו טמאים זיבחא גופיה מי מיפסיל שיאכלוהו ערלים ושיקריבוהו ערלים זיבחא גופיה מי מיפסיל לישנא אחרינא כל כמיניה לערב** [ה] **דמן בדם הפסולין** [ו]**רבי יהודה לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם ליתן את הניתנין למעלה למטה למטה למעלה** [ז]**רבי יהודה לטעמיה דאמר שלא למקומו נמי מקומו קרינא ביה וליפלוג בניתנין בפנים שנתנן בחוץ והניתנין בחוץ שנתנן בפנים קסבר רבי יהודה בעינן** [ח]**מקום שיהא משולש בדם ובשר ובאימורין. תימה למאי ללא ידע טעמא דמקום משולש תיקני ליה לרבנן למאי ללא תניא [נמי] ללא פסיל: ליתן מה הניתנין כו'.** [ג] **ליפלוג** [ג] במחשבה שלא במקומו: **ר' יהודה לטעמיה דאמר. לפילו יהביה מוך למקומו ללא מיפסיל זיבחא** [ט] **מלרות שלא במקומו כמקומו דמי בפ"ב** [לעיל כו:] **לתוקימנא מתניתין** [י] **לחיסב ליתן את הניתנין למעלה למטה כו' דס"ל לתנא שלא במקומו כמקומו דמי** [יא] **ור' יהודה לטעמיה דאמר שלא למקומו נמי מקומו קרינא ביה: תרי קראי כתיבי בנותר.** פ"ק מד גבי פסח (נמ) [ניג] ולקמ כמאי בניימע ללא כמתניתין דפסחים דנאכל לב' ימים ולילה אחד:

לט א מיי' פי"ג מהל' פסה"מ הלכה ח:
מ ב מיי' פט"ו שם הל"ג:
מא ג מיי' פ"א מהל' מעה"ק הלכה ז:
מב ד מיי' פ"ד מהל' תמורה הלכה ג:
מג ה מיי' פ"ג שם הלכה ג:
מד ו מיי' פ"א מהל' מעה"ק הלכה ז:
מה ז מיי' שם ופ"ק מהל' מזי הלכה יב:
מו ח מיי' פ"א מהל' קרבן פסה"ק הלכה (טו) [יג] ולקמ כמאי בניימע ללא כמתניתין דפסחים דנאכל לב' ימים ולילה אחד:

תורה אור השלם

1. וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: שמות יב, י
2. וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל לֹא יַנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר: ויקרא ז, טו
3. לֹא תַזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: דברים יז, א

מוסף רש"י

ואת הניתנים בחוץ בפנים. לומר לילך שהוא מקום שלין מחשבה פוסלת (לקמן פב.) **מקום שיהא משולש כו'.** ולימד על מחשבת חוץ למקומו שאינה מועלת ללא מי בקדשי קדשים שחשב עליהם לאוכלם חוץ לעזרה, מי בקדשים קלים לאוכלם חוץ לעיר, פרט למחשב לאכול בהיכל ללא פסיל, דבעינן שיחשב על מקום המזבח: **בדם בבשר ובאימורין.** היינו חוץ לעזרה בשעת היתר הבמות, לאפוקי היכל שלין בו הקטרת לימורין ולא אכילת בשר (לעיל כט.):

ליקוטים

השייך לענין זה ר' בענין קודם הפסח, כגון תמורתו ופסח שנתכפרו בעליו באחר, דכיון שנתחיללתו אינו נאכל אלא ליום ולילה אף סופו כן. אבל חגיגת י"ד נאכלת היא לשני ימים כדברי חכמים. וכן שנינו בת"כ באותה ברייתא גופה דקתני סופה וממחרת הרי זה בא ללמד על הנאכלים לשני ימים, אין לי אלא שלמים מניין לרבות את החגיגה שבאה בזמנה, מניין לחגיגה הבאה עם הפסח וכו' (למע"ן ויקרא ז, טו):

שיטה מקובצת

תרי קראי כתיבי. פ"ק מד גבי פסח וכו' גבי (טמא) [תודה] וקשה דאם כן מאי שייך לומר אם אינו ענין לנותר אם לאו ענין לנותר הלי לגופיה אלטריך, לכן נראה לפרש דתרוויהו בתודה כתיבי מד בפרשת לו ומד בפרשת אמור (מהרי"ף ד"ל): **א"ב** לימא קרא לא (לא) [תותירו] מלי לא יניח אם אינו ענין לנותר מנהו ענין למחשבת נותר. וה"מ (מ"מ) מאחר שיפסל ללא תותירו מאחר למחשבת נותר (ותם) [נאם] אינו ענין לנותר דמלא יניח נפקא מנהו ענין למחשבת נותר, ול"ל ללא תותירו לא מלינו למילדם דמשום מחשבת נותר אחרי. ות"ק לגמגם מאי טעמא (דמאם) [לא תאחירון] אחרי אחם מיעוט לא אחרי אחם, ומכל מקום אי אחרי אחם אינו ענין, ותמר מכר"י משום ללא תותירו משמע לעולם שמוזהיר לאכול שלא יניחנו לילי נותר (ולכך כאם אינו ענין לא הוי מדרים למחשבת נותר ללא פסיל, דבעינן שיחשב על מקום המזבח: **בדם בבשר ובאימורין.** היינו חוץ לעזרה בשעת היתר הבמות, לאפוקי היכל [אבל] למחשבת חיוח לא מדרים כלל לתוקימנא ע"י אם אינו ענין [לא כמו בעניין] (מעבוה) שמשמע מחוץ לספוק ושייט אכילה כמו שמניעו גבי דתן ואבירם (שמות כח ב) ויוכיחו מנאים מן הכוקר שלא אכלו כל הזבח שלקטו, ובגמרא מסכת נזיר הוי אכילה כלאחר זמן (לף כג:) אם שון נותר הרי כאן נאחר לא יאכל פי' עון נותר ממש למאכל שון נאכלת מחוץ לספוק כמו ויניחוהו במסחר (ויקרא כד יב) אלמא שון נאכלת שלא בזמנה אינו נקרא נותר. ול"ת **אי אתם מודים** בו. ול"ת להניח לימורין מלי אינה נאכלת אלא ליום ולילה אף סופו כן. אבל חגיגת י"ד נאכלת היא לשני ימים כדברי חכמים. וכן שנינו בת"כ באותה ברייתא גופה דקתני סופה וממחרת הרי זה בא ללמד על הנאכלים לשני ימים, אין לי אלא שלמים מניין לרבות את החגיגה שבאה בזמנה, מניין לחגיגה הבאה עם הפסח וכו' (למע"ן ויקרא ז, טו):

הגהות הב"ח

(א) גמ' כל כמיניה לערב דמו וכו' שלא במקומו נמי: (ב) רש"י ד"ה לערב דמו בשר כו' האי כולייה משיעור כלומר ולא ליפלוג: (ג) ד"ה ליתן מה כוי: (ד) ד"ה ר"י לטעמיה וכו' וליפלוג בניתן. ל"ב עי' זה בתוס' לף כו ע"ב:

גליון הש"ס

[תוס' ד"ה שיאכלוהו וכו' ואי לא קאי להוציאו רק אדם אתי שפיר הכי. עי' מנחות לף יח ע"ב בתוס' ד"ה נזירה וכו']:

שינויי נוסחאות

א] להגיה (ד"ה) תנהו ענין למחשבת (כתה"י): ב] בפסולים יכניס לא יניח מאי לא תותירו אם אינו ענין לנותר תנהו ענין למחשבת נותר. וכן היא גירסת מהר"ם פ"ל (ש"ם). ג"ה נלפה דמ"ם גיר' מהר"ף הוא ט"ס שהי ממון לכלי הל"פ שבתוספות מוכח דגרים לכפניהו. וגם בג"ם נוסא זה אינו מצא מהר"ם: ג] ר"ל פסול ואי אתם מודים שאם הוציאו בחוץ שפסול אף חישב להוציאו בחוץ פסול אלא וכו' (ש"ם. ובנ"י בכי"צ ובגליון): ד] בכי"ל וכו' ול' שלישי [ממקום האי סברא]: ה] בכי"ל וחטאת שחישב להכניס דמה וכו': ו] ר"ל ולית ליה לרבי יהודה האי סברא והתנן וכו' (ש"ם וגליון). ועי' במיימוני פ"ג מהל' פסה"מ וכ"מ וש"ך (גליון): ז] דצ"ל עיולי (כי"ב, ג): ח] ותמורות כל"ל (ש"ם): ט] יהיו (ד"ה): י] נל"ל כתודה [וכ"ל קלא מתוך כי"ל המטושטש כלמן]: יא] ל"ל דהאי (ש"ם, וכ"ה בתוס'): יב] דיאכלוהו דהוי בבשר ואם יאכלו וכו' כל"ל (ש"ם). וכגליון נ"ל בבשר וכן שיאכלוהו ערלים ושיקריבוהו ערלים: יג] ליפלוג במחשב ליתן דם שלא במקומו כל"ל (*ש"ם): יד] מתני' (כתה"י ד"ה). ור"ל מתניתא: טו] ל"ל ומסקנא (ש"ם, כתה"י): טז] בחוץ כו' מהניתנין כל"ל (*ש"ם): יח] נ"ל למקומו (ש"ם, וכ"ה בכתה"י). ועי' לט"ו לעיל כ"ט ע"ב ד"ה מיפוך לי: יט] אלה לאפוקי היכל שאין בו הקטרת אימורין ואכילת בשר הלכך וכו' (ש"ם): כ] אלמא בדיבורא מיפסיל כל"ל (ש"ם): כא] בהכנסה גרידתא (כי"ב, ג): כב] באם אינו ענין ומפסה כל"ל (ש"ם וכנ"י בצ"ק): כג] בד"ו סמוך לסופו. ובתך נתן הגיה פירש"י בפ"ק (לעיל ט.) מותר פסח: כד] דיאכלוהו דהוי בבשר ואם יאכלו טמאין כל"ל (ש"ם. וכן הגי' ברש"י): כה] או (להוציאו) [להוציאן] לחוץ כל"ל (ש"ם): כו] או הוציאם לחוץ (שמכ"י): כז] ל"ל כמחשבתו (ש"ם. הגרי"ב): כח] אבל אכתי כל"ל (ש"ם): כט] ל"ל טפי, ותיבת הכי ממקן (ש"ם): ל] בעי מקום משולש משום כו' (ש"ם): לא] ס"ל משמע ליה דיהיינו רע דהיינו (ש"ם): לב] קרבנות דבשאר קרבנות נמי פסול וי"ל וכו' (ש"ם): לג] ל"ל או אם וכו' (צ"ק): לד] מיפת מחשבה נמקק (ש"ם): לה] להכניס בלא מכפר פוסל כל"ל (צ"ק). ס"ל להכניס כל"ל (ש"ם): לו] דהוא בכיפר נמקק (ש"ם): לו] נעב"ל כלן הס"ל ומ"ל הכא (גל' קה"י). ועי' ל"ק: לח] בל' בל' ולקמן פב:, פסחים נט:, פ] לקמן פד:, ק] דף כט:, ר] לעיל כז., ש] וכן מפורש בסוף פרק המעורבות: